

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŠKROUN

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2022

***"Doma jsem tam, kde mám knihovnu"* - Erasmus Rotterdamský**

(1466 – 1536), holandský myslitel, představitel renesance a humanismu.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

název organizace: Městská knihovna Lanškroun

sídlo organizace: nám. Aloise Jiráska 142, Lanškroun

ředitelka organizace: Mgr. Linda Netušilová

kontakt: netusilova@knihovna-lanskroun.cz
+420 465 322 708, 778 769 559
www.knihovna-lanskroun.cz

ID datové schránky: 842wy59

IČ: 00195642

název a adresa zřizovatele: Město Lanškroun, nám. J. M. Marků 12, Lanškroun

II. PŘEHLED ČINNOSTI

Hlavní činností příspěvkové organizace Městská knihovna Lanškroun je dle platné zřizovací listiny: poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb vymezených zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (tzv. knihovní zákon), při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojení kulturních a informačních potřeb a všestranné napomáhání všem formám vzdělávání občanů.

Knihovna provozuje tři samostatně fungující oddělení:

- oddělení pro dospělé čtenáře (otevřeno 4 dny v týdnu, celkem 29 hodin)
- oddělení pro dětské čtenáře (otevřeno 3 dny v týdnu, celkem 15 hodin)
- čítárna periodik s přístupem na internet (otevřeno 5 dnů v týdnů, celkem 23 hodin)

Po domluvě lze navštívit každé z oddělení i mimo pracovní dobu nebo ideálně v době otevřeného alespoň jednoho oddělení, lze po dohodě mezi sebou přecházet a vyřídit si výpůjčky i v druhém oddělení. Této možnosti využívají hlavně rodiny s dětmi.

Vymezení účelu a činnosti knihovny:

- budování a zpřístupňování univerzálního knihovního fondu se zřetelem k potřebám všech občanů města v souladu s posláním knihovny
- nákup, zpracování a uložení knihovního fondu (knihy, časopisy, deskové a didaktické hry, zvukové knihy)
- poskytování bibliografických, referenčních a faktografických informací
- poskytování meziknihovní výpůjční služby (MVS)
- rezervace knih
- revize fondu (ze zákona jednou za 5 let)
- realizace vzdělávacích a kulturních akcí
- pořádání výstav menšího rozsahu
- služba kopírování, tisk a přístup na internet
- donášková služba pro imobilní občany
- správa knihovního systému i webových stránek
- vykonávání regionální funkce pro 14 obecních knihoven regionu Lanškrounsko

III. AKCE – besedy, výstavy, projekty

Knihovna organizuje vzdělávací a kulturní akce hlavně pro děti – informační lekce a literární besedy pro různé ročníky MŠ, ZŠ, školní družiny a SŠ a veřejnost. Celkem na tyto besedy a přednášky zavítalo do knihovny 2 582 návštěvníků v 96 akcích. V roce 2022 již nebyl vůbec znát dopad koronavirových omezení a proto je počet akcí i návštěvníků mnohem vyšší než v roce 2021. Ze strany škol i veřejnosti byl jednoznačně znát zájem a chuť po návštěvě knihovny. Takovéto besedy pro školní a

školkové děti realizujeme sami (bez pozvaného hosta). Dětem se věnuje ředitelka knihovny společně s pracovníci z dětského oddělení.

Dětské oddělení a akce pro děti

Velkou pozornost se snažíme věnovat dětskému čtenáři. Jsme přesvědčeni o tom, že pokud se podaří nalákat a udržet u čtení děti, zůstane jim tento návyk i v době dospívání. Snažíme se o širokou a kvalitní nabídku dětských knih. Dále dle finančních a prostorových možností kupujeme didaktické a deskové hry pro děti (od nejmenších až po dospívající).

Pasování na čtenáře

Pro všechny lanškrounské základní školy a pro některé školy z okolí (podle jejich zájmu) děláme pasování prvňáčků na čtenáře. Jsme zapojeni do projektu Už jsem čtenář a díky této akci získáváme pro děti na konci školního roku Knížku pro prvňáčka, kterou děti obdrží při slavnostním pasování společně s registrací do knihovny.

Zde je článek, který jsem o celém projektu napsala do knihovnického bulletinu SKIP <https://bulletinskip.skipcrcz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka>

Pasování na čtenáře – závěrečné skupinové foto

Pasování na čtenáře - královna Abecedka pasuje žáky prvních tříd

Bookstart – S knížkou do života

Role knihovny v tomto projektu je tato: zapojit aktivní rodiče a seznámit společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knihovnou a knihami a nepřeberným množstvím příběhů v nich. Jedná se o děti, které ještě nenavštěvují žádné školské zařízení. Lanškrounské děti dostávají při vítání občánků dárkový set. Součástí sady je také pozvánka do knihovny na společné setkání nejmenších dětí a jejich rodičů. Tato setkání organizujeme jednou za měsíc. Tato akce je hodně navštěvovaná, rodiče (převážně matky) využívají toho, že je knihovna pro ně otevřena dopoledne a že je určena pouze pro malé děti. Primárně se snažíme, aby si rodiče pro děti vypůjčili knihy, společně si četli, dále i hráli a něco malého vyrobili.

Lovci perel – čtenářská soutěž

V tomto roce jsme opět vstoupili do projektu Lovci perel a uspořádali čtenářskou soutěž, která trvala 8 měsíců (březen – říjen). Je to soutěž, která motivuje ke čtení, objevování příběhů a prožívání dobrodružství. Vybrané dětské knížky se stávají perlorodkami a za jejich přečtení a správné vyplnění pracovního listu dostávají čtenáři perly. Vítězem se stává ten, kdo má ulovených nejvíce perel. V tomto ročníku soutěže se zapojilo 29 dětí, výhercem se stal čtenář se 47 přečtenými knihami. Pro objasnění: úkolem není knihu jen přečíst, ale vyplnit a odevzdat pracovní list, případně nakreslit obrázek ke knize. Tím zjistíme, že čtenář knihu opravdu četl. Evidence pracovních listů, kontrola odpovědí a záznam výsledků na portál www.lovciperel.cz je v kompetenci pracovnice dětského oddělení.

1.místo ve čtenářské soutěži Lovci perel

Literární soutěž

V září byl vypsán 10. ročník literární soutěže a začátkem prosince proběhlo jeho slavnostní vyhodnocení na radnici. Do soutěže se přihlásilo 64 soutěžících ve čtyřech věkových kategoriích. V letošním ročníku soutěže byli zastoupeni žáci ze všech základních škol z Lanškrouna, dále žáci či studenti z gymnázia, střední zemědělské školy a ze středního odborného učiliště. Z mimolanškrounských to byli žáci ze základní školy ve Výprachticích, Horní Čermné a Dolní Čermné. Do soutěže dorazilo i několik příspěvků z celé republiky, ale ty nebyly do soutěže zahrnuty, protože v pravidlech jsme stanovili pouze region Lanškrounska.

Pro tento ročník bylo na výběr ze dvou témat v próze - Ztřeštěný nápad a První chyba a jedno téma pro poezii Za kapkou rosy.

Výsledky soutěže hodnotí pětičlenná porota ve složení: Radim Vetchý, Linda Netušilová, Iva Semlerová, Jana Nováková, Růžena Šteflová.

Vyhlášení výsledků literární soutěže

Výherci v literární soutěži

Seznam besed pro děti a žáky s pozvaným hostem

Českoslovenští letci RAF za 2.sv.války - Daniel Švec (březen)

Beseda se spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou (duben)

Pohádkohraní s ilustrátorem Adolfem Dudkem (říjen)

Z deníku kočky Tapičky - Markéta Harasimová (říjen)

Jak na ilustrace s Veronikou Balcarovou (říjen+ listopad) – deset setkání pro děti MŠ

Beseda se spisovatelkou Ivonou Březinovou (říjen)

Beseda se spisovatelem Michalem Vaněčkem (listopad)

Storytelling s Martinem Hakem (listopad)

Pohádkohraní s A. Dudkem

ČSL letci RAF za 2.sv.války

Kolo Šťěstí - akce v Týdnu knihoven (říjen)

Děti z MŠ v dětském oddělení (po celý březen)

Seznam besed pro dospělé / veřejnost s pozvaným hostem

Přednáška: Králové vzduchu první republiky – Daniel Švec (březen)

Přednáška: Přirozená výživa jako základ zdraví – Romana Jansová (březen)

Beseda k probíhající výstavě Znovu za Ladislavem Netkem (březen)

Cestopis: Camino Frances - Hana Hrodková (červen)

Autorské čtení - spisovatelka Markéta Harasimová (říjen)

Cestopis: Svatojacobská poutní cesta po České republice – Blanka Holmes (listopad)

Beseda k probíhající výstavě Znovu za Ladislavem Netkem za účasti představitelů města

Virtuální univerzita 3. věku (VU3V)

Virtuální univerzita třetího věku je jedna z forem celoživotního vzdělávání organizovaná Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze. Cílem VU3V je umožnit všem posluchačům v rámci České republiky zájmové vysokoškolské studium bez ohledu na vzdálenost od sídel vysokých škol a univerzit, ve kterých probíhá prezenční seniorské vzdělávání. Knihovna Lanškroun je konzultačním střediskem a jejím tutorem je ředitelka knihovny, která má na starosti administrativní agendu mezi ČZU v Praze a přihlášenými studenty. V letošním roce bylo KS Lanškroun přihlášeno v zimním semestru na kurz České dějiny a jejich souvislosti I. V letním semestru jsme využili možnosti přihlásit dva kurzy (což je maximum, které lze), a tak jsme pokračovali s kurzem České dějiny a jejich souvislosti II. a dále jsme vybrali téma Pozoruhodný svět hub. Zájem seniorů o toto

studium je velký a všichni hodnotí kvalitu přednášek i komunikaci s knihovnou na velice dobré úrovni. Já, jako tutor, studenty maximálně chválím a jsem za zkušenost práce se seniory vděčná.

Studenti kurzu České dějiny a jejich souvislosti II.

Výstavy konané v čítárně

Prostor čítárny využíváme k výstavám menšího charakteru, hlavně místních či regionálních osobností (cestovatelé, fotografové, malíři ...).

1. Znovu za Ladislavem Netkem – výstava ještě nezveřejněných kreseb lanškrounského rodáka L. Netka. K výstavě proběhla i přednáška za účasti známého publicisty a disidenta Františka Stárka „Čuňase“ a historika Karla Richtra.
2. Camino Frances – fotografie z cesty do Santiaga de Compostela Hany Hrodkové. Výstavě předcházela cestopisná beseda paní H. Hrodkové – lanškrounské cestovatelky.
3. Obrazy Pavla Vedrala – autor P. Vedral u nás vystavoval již opakovaně, vždy to jsou desítky maleb na plátně. Tentokrát se jednalo o krajinomalby.
4. Fotografie - autor Verill. Jedná o u umělecký pseudonym Petra Smejkal. Vystavoval u nás poprvé své fotografie z přírody a dalších náladových záběrů.
5. Výstava fotografií DDM. Gular Shikhalyjeva byla dobrovolnicí a při své práci fotografovala děti na akcích a aktivitách při DDM, jednalo se hlavně o ukrajinské děti. Své fotografie vystavila ve vstupní chodbě knihovny u příležitosti Mezinárodního dne dětí.

Výstavy MŠ probíhají ve vstupní chodbě knihovny.

IV. OPRAVNÉ PRÁCE A NÁKUP MAJETKU

V průběhu roku docházelo pouze k drobným a nezbytným opravám v budově knihovny. Tyto opravy jsou většinou realizovány MBP Lanškroun, který fakturuje opravy přímo knihovně. Stejně tak se nakupovalo jen nejn nutnější dovybavení.

A co by bylo potřeba v knihovně řešit? Nejvíce nám chybí výtah. Knihovnu navštěvuje hodně seniorů ve vysokém věku a schody pro ně jsou velkou překážkou. Ve špatném stavu je sociální zázemí knihovny (veřejné i služební WC, chybí kuchyňka pro zaměstnance). Celkově by si interiér knihovny zasloužil větší renovaci.

V. REGIONÁLNÍ FUNKCE

Níže uvedeným knihovnám je poskytována metodická pomoc (porady a metodika knihovníků) a zpracováván knihovní fond z financí jednotlivých obcí a z dotace Ministerstva kultury ČR. Z financí jednotlivých obcí bylo zakoupeno 353 svazků knih (za cca 80 000 Kč) a z dotace MK ČR 720 nových titulů (za cca 172 000 Kč). Do knihoven bylo rozvezeno 42 knižních souborů, které obsahovaly 2 480 knihovních jednotek. V obecních knihovnách pracují dobrovolní knihovníci, kteří jsou placeni z prostředků jednotlivých obcí. Knihovníkům poskytujeme konzultace a rady, také školení na knihovní systém či každoroční poradou.

Jmenovitě se jedná o obecní knihovny: Cotkytle, Dolní Čermná, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Koburk, Krasíkov, Lubník, Luková, Ostrov, Rudoltice, Strážná, Tatenice, Výprachtice, Žichlínek.

VI. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE KNIHOVNY LANŠKROUN

Stav knihovního fondu k 31.12.2022: **73 082**
(včetně výměnného fondu, bez výměnného fondu je městských knih: **55 449**)

Počet přírůstků za 1 rok = nových knih do městské knihovny + VF: **2 080**

Počet úbytků = vyřazených a odepsaných knih: **1 362**

Počet registrovaných čtenářů: **1 860** z toho čtenáři do 15 let: **846**

Počet kulturních či vzdělávacích akcí pro veřejnost: **96**

Počet návštěvníků na akcích: **2 582**

Počet výpůjček: **60 347**

Počet návštěvníků knihovny celkem: **36 680**
(čtenáři, účastníci akcí, návštěvníci čítárny, internetu)

Shrnutí:

Počet registrovaných čtenářů, počet akcí i celkový počet návštěvníků a zrealizované výpůjčky vykazují mnohem lepší čísla než rok 2021. Je znát zájem o knihovnu a její služby. Již nejsou žádná omezení spojená s kovidem a tak i služby knihovny se stabilizovaly a vrátily zpět do normálu. Dalším důvodem jsou rostoucí ceny knih v obchodech a možnost si knihu půjčit se bude v budoucnu jevit jako rozumné řešení.

VII. PROPAGACE

Knihovna informuje o své činnosti a plánovaných akcích prostřednictvím svých webových stránek www.knihovna-lanskroun.cz a na Facebooku. Dále ke své propagaci využívá webové stránky Města Lanškroun www.lanskroun.eu i soukromého informačního serveru www.lanskrounsko.cz. Přispívá pravidelně do Městských novin.

VIII. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Organizace má 5 zaměstnanců, kteří tvoří pět pracovních úvazků. Zaměstnanci jsou přímo podřízeni ředitelce organizace, jedna z pracovníků je pověřena vedením organizace v nepřítomnosti ředitelky.

Mgr. Linda Netušilová	ředitelka organizace (mimo jiné výpůjční služby, besedy pro dětské čtenáře, zastupuje v nepřítomnosti ostatní zaměstnance)
Bc. Iva Semlerová	pracovník pověřený vedením v nepřítomnosti ředitelky
	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře, středisková knihovna)
	účetní
Ing. Ivana Skalická	Odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře)
	katalogizace fondu, MVS
Helena Faltejsková	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dětské čtenáře) Besedy pro dětského čtenáře
	katalogizace fondu
Renata Šolcová	odborný pracovník (čítárna) balení a opravy knih (1/2 úvazek)
	uklízečka (1/2 úvazek)

IX. HOSPODAŘENÍ

Knihovna hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 3 869 766 Kč. Největší výdajovou položkou byl nákup nových knih a periodik, dále nájemné Římskokatolické farnosti a samozřejmě největším nákladem jsou mzdy a odvody z mezd. Vše je vyčísleno v tabulce viz. níže.

Tržby půjčovny tvoří roční registrace. Od 1.1.2022 jsem tyto registrační poplatky zdražili, a to dospělí ze 120 Kč na 180 Kč, senioři z 80 Kč na 120 Kč, děti z 50 Kč na 70 Kč). Další tržbu tvoří upomínky (1 Kč / 1 den / 1 kniha). A dále také nájemné zasedací místnosti v přízemí budovy notáře Janě Filipové).

2022	
PŘÍJMY	
půjčovní	156 900 Kč
vstupné literární pořady	39 540 Kč
upomínky, náhrada knih	26 807 Kč
nájemné	21 100 Kč
grant MK ČR – regionální funkce	63 808 Kč
dotace obecní úřady	81 352 Kč
příspěvek zřizovatele	3 869 766 Kč
VÝDAJE	
nákup knih	322 442 Kč
nákup periodik	32 135 Kč
nájem – Římskokatolická farnost	250 000 Kč
Energie + teplo + voda	451 345 Kč
materiál	57 360 Kč
opravy a udržování	34 720 Kč
Služby (knihovní a účetní program, SW,liter.pořady,e-knihy,revize, Int.,pojištění, poštovné ...)	226 000 Kč
mzdové náklady	1 980 194 Kč
odvody sociálního a zdravotního pojištění	658 738 Kč
hospodářský výsledek	33 633 Kč
zůstatek na fondu FKSP	8 614 Kč

Hospodářský výsledek: 33 633 Kč

Úhrada ztráty z minulého roku: - 10 157 Kč

K rozdělení HV do fondů zůstatek: 23 476 Kč

Zůstatky na fondech k 31.12.2022:

fond odměn: 795 Kč

FKSP: 8 614 Kč

rezervní fond: 0 Kč

fond reprodukce majetku: 0 Kč

X. PROJEKTY FINANCOVANÉ Z CIZÍCH ZDROJŮ

V rámci projektu Česká knihovna (MK ČR) na nákup nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury částka 11.000 Kč.

Nákup knihovního fondu a materiálu v rámci regionální funkce (viz bod číslo V.) je také financován z prostředků MK ČR – dotace přes okresní knihovnu v Ústí nad Orlicí.

V prosinci 2022 jsme požádali o grant MK ČR VISK 3 na nákup ITC. Dnes již víme, že nám byla schválena částka 44 000 Kč ze státní dotace plus naše spoluúčasť 20 000 Kč.

XI. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Městská knihovna má dobré vztahy s ostatními knihovnami okresu Ústí nad Orlicí a obecními knihovnami regionu. Dále s kulturními i školskými organizacemi města Lanškroun a okolí. Je zvykem, že knihovna oslovuje jednotlivá školská zařízení, resp. jednotlivé třídy nebo jejich učitele, a stejně tak sami učitelé či vychovatelky kontaktují knihovnu a takto se domlouváme na realizaci akcí a besed. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže Damián Lanškroun, Městským muzeem Lanškroun, Kulturním centrem Lanškroun a Rodinným centrem Dětský svět Lanškroun.

Knihovna je členem profesních organizací – Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP), Sdružení knihoven (SDRUK). Jsme zapojeni do celostátního projektu organizovaného Národní knihovnou o výkonnosti knihoven „Benchmarking v knihovnách“. Partnerskou knihovnou je pro nás Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna v Dzierzoniowe.

XII. VÝHLED DO ROKU 2024

Věřím, že se nám podaří alespoň malé opravy a renovace v interiéru budovy. Dále chceme podporovat čtenářskou gramotnost od nejmenších dětí. Proto budeme pokračovat v projektech, které děláme a o kterých si myslíme, že mají smysl, a to Bookstart, Pasování na čtenáře, Lovci perel. Samozřejmostí jsou desítky návštěv školních skupin, které knihovnu každoročně navštíví. Virtuální kurzy v rámci univerzity 3. věku bereme jako dobrou nabídku, kterou zprostředkujeme lanškrounským seniorům. Naším cílem je poskytovat co nejkvalitnější služby pro všechny obyvatele města a okolí.

Těšíme se, co nám nový rok přinese.

Vypracovala: Mgr. Linda Netušilová
14. dubna 2023